

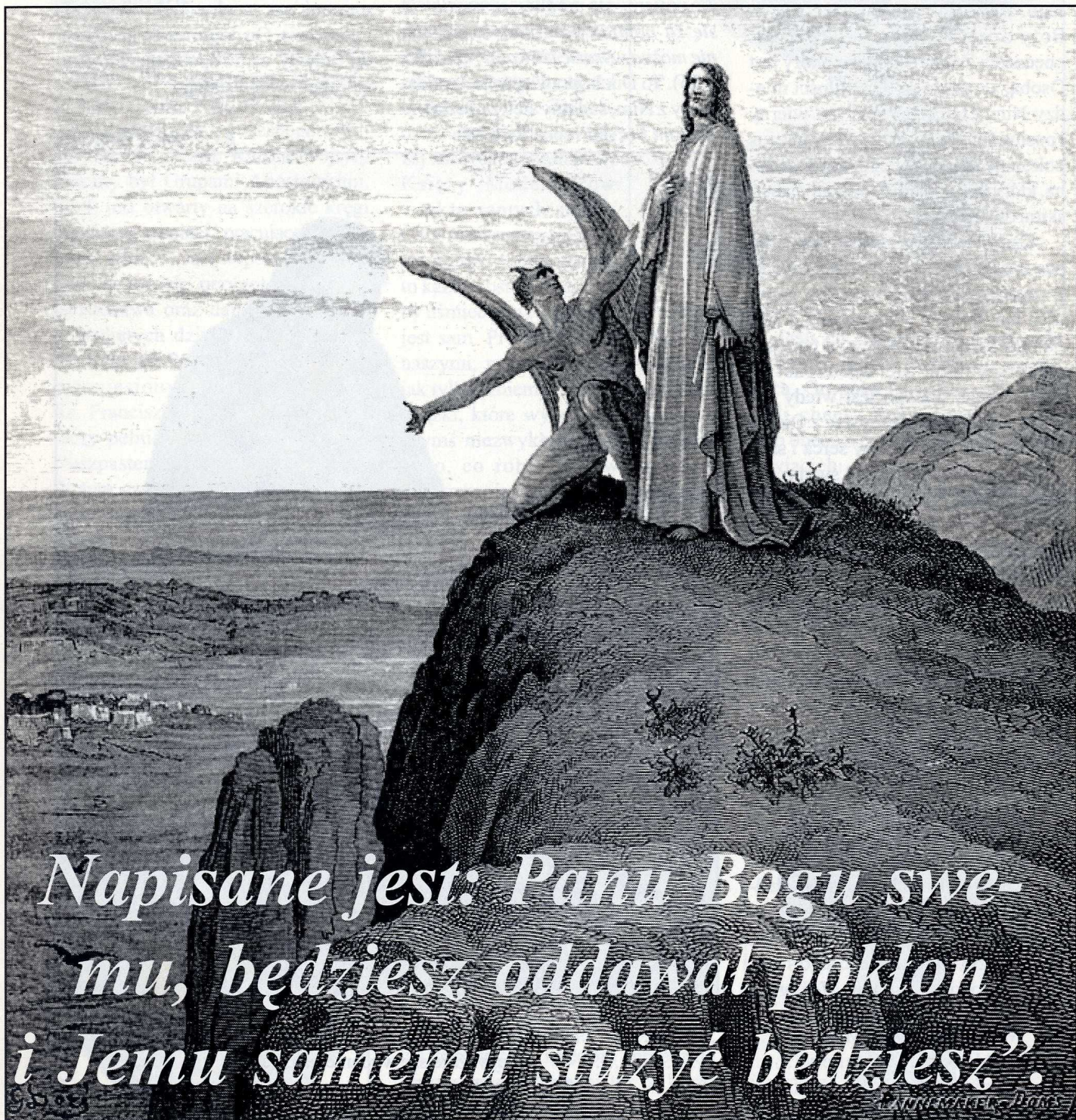

Góra Przemienienia

Tygodnik parafii Przemienienia Pańskiego w Sanoku

Góra Przemienienia nr 8 (186) 25 lutego 2007r.

Napisane jest: Panu Bogu swemu, będziesz oddawał pokłon i Jemu samemu służyć będziesz”.

Wielki Post w obecności Ducha Świętego

„Jezus pełen **Ducha Świętego** powrócił znad Jordanu i czterdzieści dni przebywał w **Duchu** na pustyni, gdzie był kuszony przez diabła” (Łk 4,1). To słowa dzisiejszej Ewangelii, opowiadającej o modlitwie, poście i kuszeniu Jezusa na pustyni. Podkreśliłem dwukrotne powtórzenie słów o obecności z Jezusem **Ducha Świętego**. To właśnie Duch Święty, Duch Boży działa w Chrystusie. To dzięki obecności Ducha Świętego, który jest Osobą, ale także więzią miłości między Nim a Ojcem, Jezus jest wierny i posłuszny. Dzięki mocy Ducha Jezus pokonuje uosobione zło, czyli szatana, który kusi Go trzykrotnymi diabelskimi obietnicami.

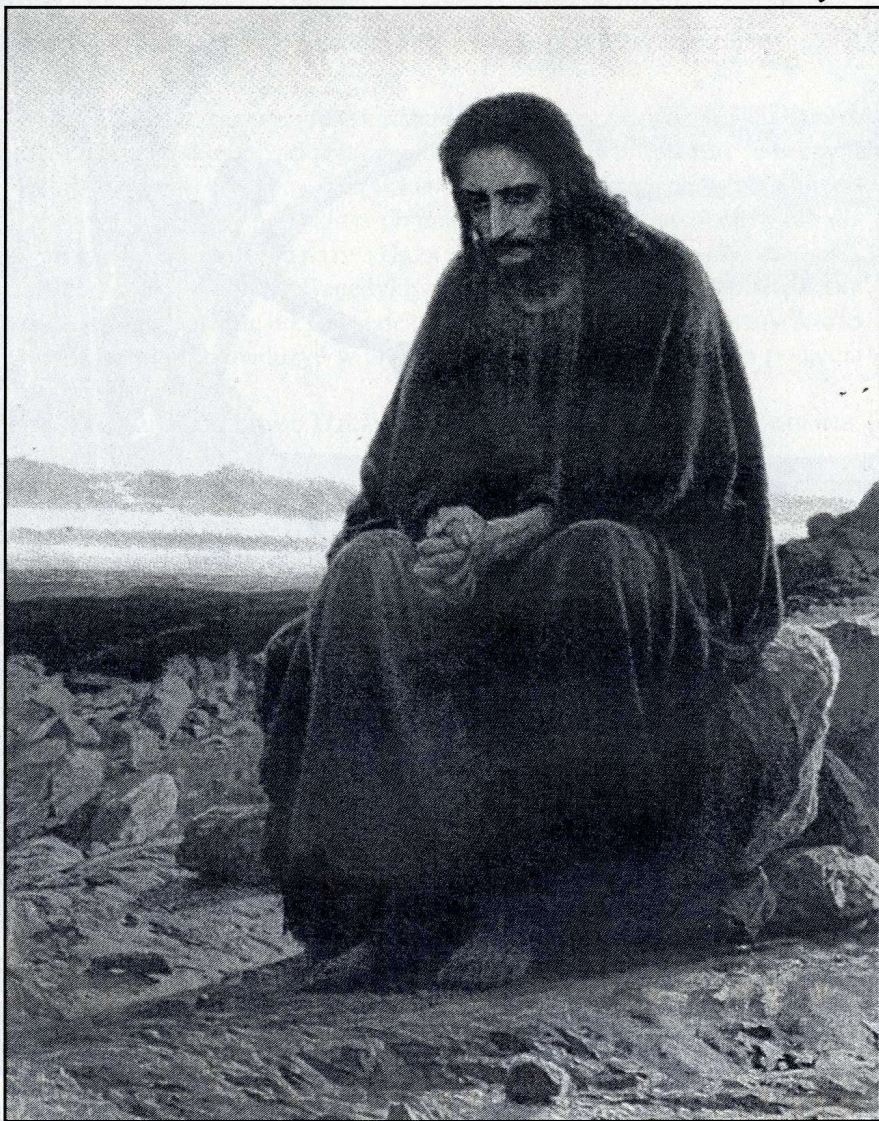
Czas Wielkiego Postu jest także dla nas czasem modlitwy, postu i walki z szatanem. Przede wszystkim powinien być to czas przebywania z Bogiem na modlitwie. Dlatego w tym czasie organizuje się nabożeństwa i rekolekcje, dlatego jest wtedy tak wiele okazji, aby przebywać z Ojcem sam na sam, aby w ciszy serca i skupieniu zastanowić się nad swoim życiem. Wielki Post to także okazja do pokuty i umartwienia. Jak Jezus na pustyni nie jadł i nie pił, tak każdy z nas powinien nałożyć na siebie dobrowolne umartwienia, aby spróbować zmierzyć się z samym sobą, aby dać świadectwo swojej miłości do Boga, bo przecież „nie samym chlebem żyje człowiek” (por. Łk 4,4). Ale Wielki Post to także czas kuszenia przez szatana, który znajduje coraz to nowe sposoby, aby nas zwieść. On chce, aby człowiek zrezygnował z modlitwy, pokuty i dobrych postanowień, a więc i nas mamy różnymi obietnicami, zniechęceniem, ukazywaniem złudnego piękna tego świata. Czy wytrwam? Czy potrafię, jak Jezus, odrzucić zło i pożądlivość tego świata? Czy powiem, jak On, „Idź precz

szatanie” (por. Mt 4,10)?

Dzisiejsze słowo Boże posuwa nam, w jaki sposób możemy zwyciężyć złego ducha. To przypomnienie o **Duchu Świętym**, który jest naszą mocą. To Duch Święty prowadzi człowieka po pustyni świata, pomaga odrzucić jego pychę i pożądlivość. To Duch Święty uczy nas modlitwy, a gdy nie umiemy się modlić „sam wstawia się za nami w błaganiach, których nie można wyrazić słowami” (por. Rz 8,26). To Duch sprawia, że jeśli podążamy z Nim, stajemy się „prawdziwie dziećmi Bożymi” (por. Rz 8,14).

Zaprośmy więc Ducha Świętego na naszą wielkopostną wędrówkę. Pamiętajmy o Jego obecności każdego dnia, prosimy o pomoc, gdy przychodzi pokusa i zniechęcenie, kiedy diabeł zachęca, aby zrezygnować z własnych postanowień i nasycić się żądzami podsuwanymi przez zepsuty świat. Z Nim zawsze wytrwamy, On umocni nas w chwilach cierpienia i poniżenia, On doprowadzi nas do całej Prawdy, aż do spotkania Chrystusa Zmartwychwstałego.

Ks. Tomasz Grzywna

Wiadomości RAM-owe

Trochę historii

Ruch Apostolstwa Młodzieży powstał w Duszpasterstwie Młodzieży Archidiecezji Krakowskiej w 1973 roku z inicjatywy ówczesnego ordynariusza Ks. Kard. Karola Wojtyły i zwany był Grupami Apostolskimi. Ruch jest otwarty na szerokie kręgi młodzieży szkolnej i pracującej oraz na grupy elitarne. Jest wspólnotą katolików świeckich, przygotowującą do apostołstwa oraz dającą im oparcie w podjętych działaniach. Na teren Archidiecezji Przemyskiej Ruch został przeniesiony dzięki staraniom Ks. Franciszka Rząsy w 1984 roku, który pełnił funkcję Diecezjalnego Duszpasterza i Moderатора Ruchu. W tym czasie powstało roczne Studium Animatora w Jarosławiu, następnie zostało przeniesione do Przemyśla (Dom Rekolekcyjny przy kościele Świętej Trójcy). W 1994 roku moderatorem Ruchu został mianowany ks. Jan Mazurek, a zastępcą moderatorem ks. Mariusz Ryba.

Studium przygotowuje młodzież do posługi animatora w pracy w grupach parafialnych i w czasie tygodniowych rekolekcji formacyjnych podczas wakacji.

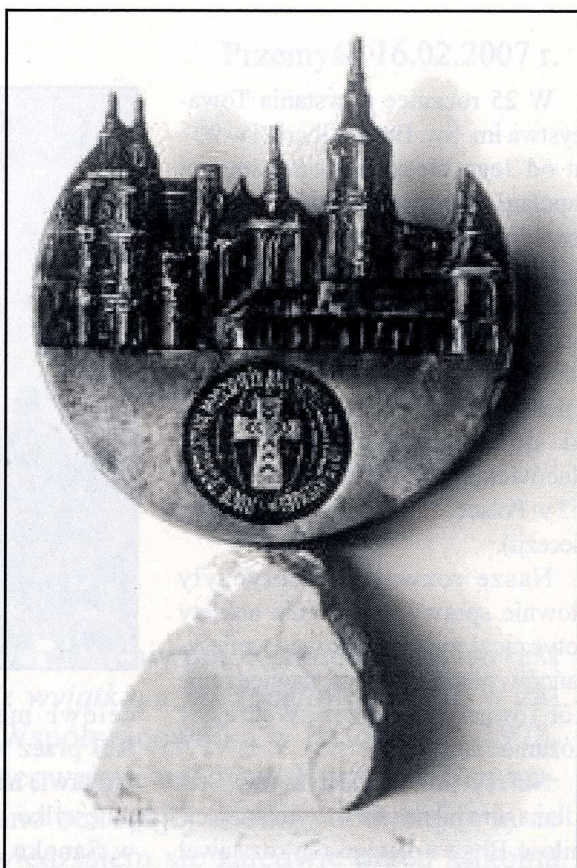

Z ostatniego studium

Witajcie! Jak już raz pisaliśmy kilka osób z naszej parafii jeździ do Przemyśla na comiesięczną formację tzw. Studium Animatora RAM. W grudniu byliśmy na czwartej sesji. Z miesiąca na miesiąc coraz bardziej pragniemy tam jeździć. Na tych trzydniowych rekolekcjach spotyka się młodzież z całej Archidiecezji. Przez te cztery weekendy nasza wspólnota jest coraz silniejsza. Za każdym razem poznajemy bliżej naszych rówieśników, Księża Moderatorów a także samych siebie. Choć nie wszyscy się jeszcze bardzo dobrze znamy to każdy zostaje obdarzony uśmiechem i nigdy nie jest sam. Problemy innych stają się naszymi; próbujemy sobie pomagać jak tylko umiemy. Zwykle szare obowiązki, które wykonujemy stają się czymś niezwykłym. Każdy wkłada w to, co robi całe swoje serce. Tworzymy jedną wielką rodzinę, którą łączy miłość Ojca a także miłość do Niego. Razem Go chwalimy i uwielbiamy modlitwą, śpiewem, naszą radością i tańcem.

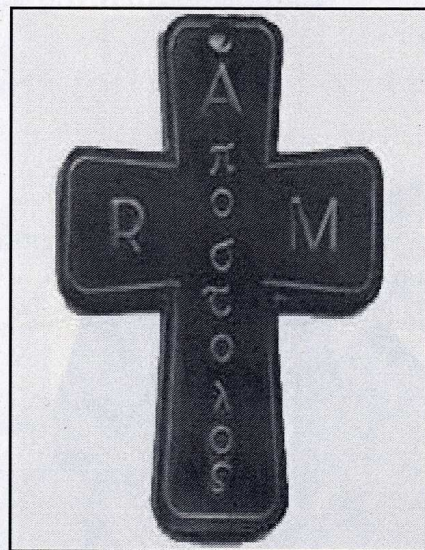
Rekolekcje to miejsce gdzie możemy się zatrzymać; zostawić na te kilka godzin szkołę, naukę, pogoń za ocenami. Przez ten święty czas otwieramy nasze serca na Jezusa. Odkrywamy nasze powołanie do miłości i służby bliźnim.

Uczymy się jak być dobrymi animatorami, apostołami by po zakończonym studium, napełnieni mocą i Duchem Świętym mogli wrócić do naszych miejscowości i dawać świadectwo o Chrystusie. Odkrywamy nasze powołania do miłości i służby bliźnim. Cały czas pragniemy pogłębiać naszą wiarę. Pomagają nam w tym również cotygodniowe spotkania formacyjne, na które serdecznie zapraszamy (w każdy piątek po Mszy wieczornej)

Jeśli chcesz przeżyć niezwykłą przygodę zaprosz Jezusa do swego serca. On puka do niego cały czas. Jeśli chcesz doświadczyć bliżej Jego obecności zapraszam Cię młody przyjacielu na rekolekcje w dniach od 16 do 18 lutego 2007 w Przemyślu (koszt 45 zł + dojazd) Szczegółowe informacje otrzymasz na naszych spotkaniach, w naszej gazecie „Apostolos” oraz na stronie internetowej RAM-u.

Kaśka - Kandydatka

Biedaczyna z Krakowa

W 25 rocznicę powstania Towarzystwa im. Św. Brata Alberta i w 90 lat od Jego błogosławionej śmierci kapelani odpowiedzialni za pracę – pośrednio lub bezpośrednio – wśród najbiedniejszych, zgromadzili się na VI już spotkaniu w Krakowie. Te dwa dni 16-17 luty br. w Sanktuarium Ecce Homo były czasem pogłębionej refleksji nad najważniejszymi sprawami dotyczącymi Towarzystwa, placówek (80 w Polsce) oraz Kół (62 w Polsce; 13 w naszej przemyskiej diecezji).

Nasze rozważanie dotyczyły głównie sprawy omówienia ankiety dotyczącej życia duchowego mieszkańców placówek oraz nawiedzenie Kół Towarzystwa przez „Wędrujący Różaniec św.”

Należy powiedzieć, iż św. Brat Albert stawiał na pierwszym miejscu miłość Boga i dlatego nie rozstawał się z różańcem i uzbrojony jedynie w jego paciorki przygarnął na nowo z wielką dobrocią tysiące potrzebujących i skierował ich ku lepszemu życiu. Różaniec więc oparty na rozważaniach Ewangelii, może być dla wszystkich przynależących do Towarzystwa pomocą w owocnym przeżyciu Roku Jubileuszowego, oraz w osiągnięciu jego owoców, jakimi są **odnowa i pojednanie** poprzedzone wewnętrznym nawróceniem w duchu św. Brata Alberta. Temu

celowi ma służyć nawiedzenie Kół przez Wędrujący Różaniec św. i relikwie naszych Patronów. Przypomnę tylko, iż w naszym schronisku w Sanoku św. Różaniec gościł na przełomie grudnia i stycznia ostatnich miesięcy.

Wędrujący Różaniec został pobłogosławiony przez przyjaciela Towarzystwa ks. kard. prof. dra hab. Stanisława Nagyego, który zachęcił naszą wspólnotę do codziennego odmawiania różańca.

Wędrujący Różaniec św. po odbytym nawiedzeniu Towarzystwa, będzie złożony w Kościele – Sanktuarium **ECCE HOMO** w Krakowie, jako wotum dziękczynne za 25 lat działal-

ności Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta w Polsce.

W drugi dzień obrad jak co roku odwiedził nas Senior Metropolita Krakowski Franciszek Kardynał Macharski, który przewodniczył Mszy św. o godz. 9.00 a później podzielił się z nami swoim przeżywaniem wiary opartej w dużej mierze na charyzmacie św. Brata Alberta. Korzystając z chwili zamieniłem z dostojnym Gościem kilka słów.

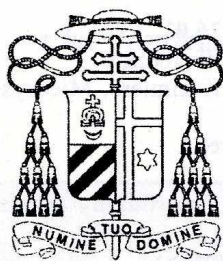
Na zakończenie obrad w sobotnie piękne, choć zimne popołudnie otrzymaliśmy pasterskie błogosławieństwo na dalsze miesiące i lata pracy z biednymi i potrzebującymi.

Proszę ze swej strony wszystkich ludzi dobrej woli a zwłaszcza młodzież naszej parafii, którzy chcieliby poświęcić trochę swojego życia biednym i potrzebującym od czasu do czasu o kontakt ze mną.

Niech na zakończenie tej krótkiej refleksji zapadną nam na nowo w serca słowa św. Biedaczyny z Krakowa – zwłaszcza w rozpoczynającym się pięknym choć trudnym czasie Wielkiego Postu – „ Patrzę na Jezusa w Jego Eucharystii: czyż Jego miłość mogłaby obmyślić jeszcze coś piękniejszego? Skoro jest Chlebem i my bądźmy chlebem. Skąpy jest ten, kto nie jest jak ON. Dawajmy siebie samych”.

Ks. Paweł Prajsnar

Abp Józef Michalik
METROPOLITA PRZEMYSKI

L. dz. 345/021/2007

Przemyśl, 16.02.2007 r.

Drodzy Bracia Kapłani,
Drodzy Diecezjanie,

W tych dniach otrzymałem wiadomość, że w archiwum komunistycznych akt w IPN nie przechowały się wprawdzie moje akta (z wyjątkiem paszportowych), ale w zachowanych rejestrach wpisano mnie jako Tajnego Współpracownika w latach 1975-1978, kiedy postanowiono wykreślić mnie z tej listy. Pracowałem wtedy w Kurii i w Seminarium rodzimej diecezji Łomżyńskiej. Wpisu dokonano bez mojej wiedzy, obdarzając mnie nawet pseudonimem, o istnieniu którego także dowiedziałem się zaledwie przed kilkoma dniami.

Dla uniknięcia prasowych podejrzeń i możliwości manipulacji postanowiłem poinformować o tym „oszczerstwie archiwalnym”, dotyczącym mojej osoby, opinię publiczną. Jednocześnie pragnę powiadomić tych, którzy są mi bliscy i w pierwszym rzędzie mają prawo do prawdy o swoim biskupie. Z całą stanowczością stwierdzam, że nigdy nie byłem tajnym współpracownikiem żadnej organizacji ani w czasie epoki komunizmu, ani obecnie. Nie podpisywałem żadnych zobowiązań ani nie przyjmowałem profitów, nie udzielałem też żadnych informacji mogących szkodzić ludziom lub sprawom. Moje kontakty z ówczesnymi władzami odbywały się zawsze w lokalu urzędowym i dotyczyły spraw zleczanych mi w tamtym czasie przez Przełożonych.

Te informacje Ksiądz Proboszcz, jeśli uzna za potrzebne może podać do wiadomości wiernym, abyśmy nie utracili do siebie zaufania i nie pozwolili go innym nam odebrać. Bowiem pomówienie bez dowodów może zrodzić podejrzenie, prowadzące do nieufności i stąd konieczność mojego wyjaśnienia.

Bożej opiece polecam wszystkich
i pozdrawiam w Chrystusie i jego Matce

Wasz Arcybiskup

+ Józef Michalik

1 NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU –

25.02.2007 r.

Ogłoszenia duszpasterskie

1. Dziś o godzinie 17.00 rozpoczynamy Gorzkie Żale, na które serdecznie zapraszamy wszystkich czcicieli cierpiącego Jezusa, aby rozważać Jego Mękę i śmierć na krzyżu. Podczas tego nabożeństwa będziemy zbierać ofiary na kwiaty do Bożego Grobu. Po Gorzkich Żalach zmiana tajemnic różańcowych.

2. W okresie Wielkiego Postu, w każdy piątek, o godzinie 8:30, odprawiać będziemy *Drogę krzyżową* dla starszych Parafian. O godzinie 17:15 rozpoczynać będziemy takie nabożeństwo dla dzieci i wszystkich chętnych, szczególnie rodziców dzieci szkolnych. Dla młodzieży i chętnych nabożeństwo *Drogi krzyżowej* odprawiać będziemy także w piątki po Mszy św. wieczornej.

3. Informujemy, że od wtorku po Mszy świętej wieczornej, przeprowadzać będziemy cykl katechez przygotowujących do zawarcie sakramentalnego związku małżeńskiego. Bardzo prosimy, aby ta informacja dotarła do wszystkich ludzi młodych. Takie nauki są również głoszone w każdym

ośrodku akademickim dla wszystkich studentów. Prosimy, aby te wymogi Prawa kościelnego traktować poważnie, bo przecież tu chodzi o sakramentalny związek małżeński, który należy potraktować dojrzałe i odpowiedzialnie.

4. W tym tygodniu przypada pierwszy czwartek, piątek i pierwsza sobota miesiąca. Jak każdego miesiąca, tak i teraz, we czwartek od godziny 16:00 spowiadamy w Płowcach i Strożach, od 17:00 w kościele. W pierwszy piątek spowiadamy od godziny 16:00.

5. W pierwszy czwartek prosimy młodzież gimnazjalną przygotowującą się do bierzmowania, aby **w tym dniu na godzinę 16:00**, przysłała do kościoła na przygotowanie przed bierzmowaniem oraz swoją spowiedź przed przyjęciem tego sakramentu dojrzałości chrześcijańskiej. Informujemy także, że drugie przygotowanie będzie **w sobotę, również o godzinie 16:00**. W najbliższą niedzielę, 4 marca, podczas Mszy świętej o godzinie 12:30, **ks. bp Adam Szal** udzieli naszej młodzieży tego sakramentu.

Intencje w tygodniu

26.02-4.03.2007 r.

Poniedziałek, 26.02.

6.30 o zdrowie dla rodziny
7.00 + Zofia, Kazimiera, Mieczysław Biskup.
7.30 + Józef (greg.).
8.00 .....
18.00 1. ++ z rodziny Kuczma i Sobolewskich.
2. + Kazimierz (greg.).
3. dziękczynna za nawiedzenie obrazu Matki Bożej z prośbą o błogosławieństwo Boże dla mieszkańców ul. Sobieskiego 32.

Wtorek, 27.02

6.30 + Franciszek.
7.00 + Józef (greg.).
7.30 + Anna.
8.00 .....
18.00 1. + Kazimierz (greg.).
2. + Aleksander.
3. + Regina Jędrzykiewicz.

Środa, 28.02

6.30 + Kazimierz (greg.).
7.00 + Józef (greg.).
7.30 .....
8.00 .....
18.00 1. + Wojciech (8 r. śm.) i Bożena (6 r. śm.) Rybczak.
2. + Tadeusz Klimkowski.
3. + Romana (f).

Czwartek, 1.03

6.30 + Kazimierz (greg.).
7.00 + Józef (greg.).
7.30 .....
8.00 .....
18.00 .....

Piątek, 2.03

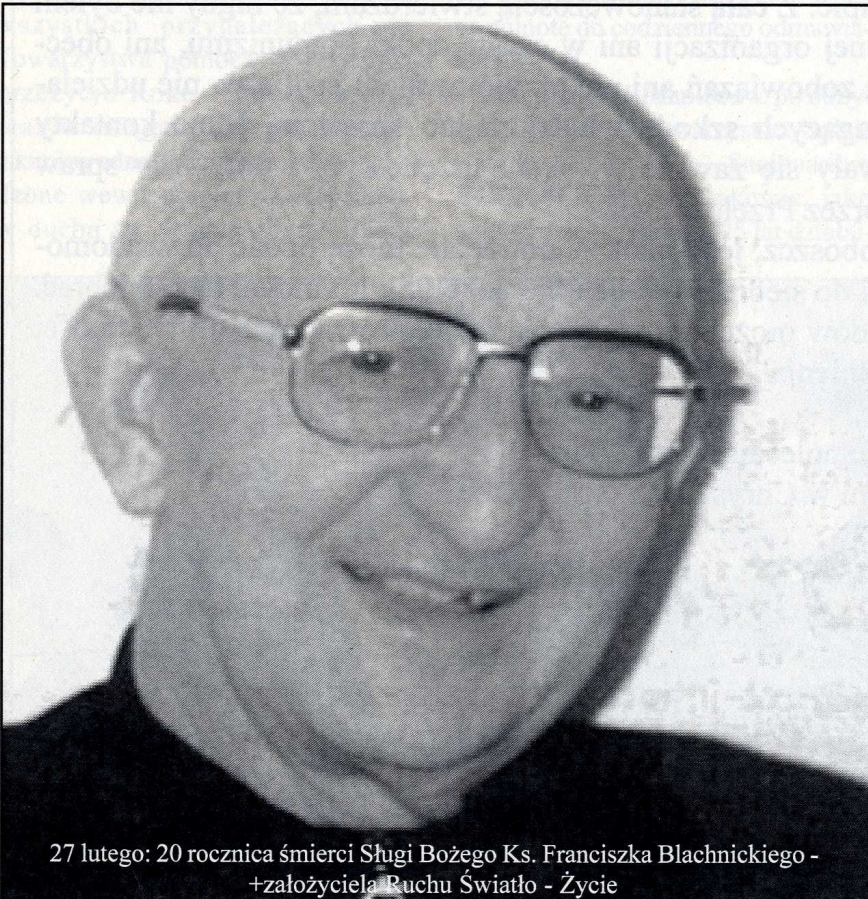
6.30 + Zofia Gacek 2 r. śm.
7.00 + Józef (greg.).
7.30 1. + Helena.
2. + Kazimierz (greg.).
8.00 .....
18.00 + ks. Józef.
2. o błogosławieństwo Boże i o światło Ducha Świętego dla studentów II roku.

Sobota, 3.03

6.30 w intencji Rafała w dniu urodzin o zdrowie i błogosławieństwo Boże oraz dary Ducha Św. dla niego i rodziny.
7.00 + Józef (greg.).
7.30 1. + Kazimierz 4 r. śm.
2. + Kazimierz (greg.).
8.00 .....
18.00 1. dziękczynna w 3 rocznicę urodzin Tomasza z prośbą o błogosławieństwo Boże .....
2. + Stefania i ++ z rodziny.
3. + Kazimierz Patała w miesiąc po śmierci

Niedziela, 4.03

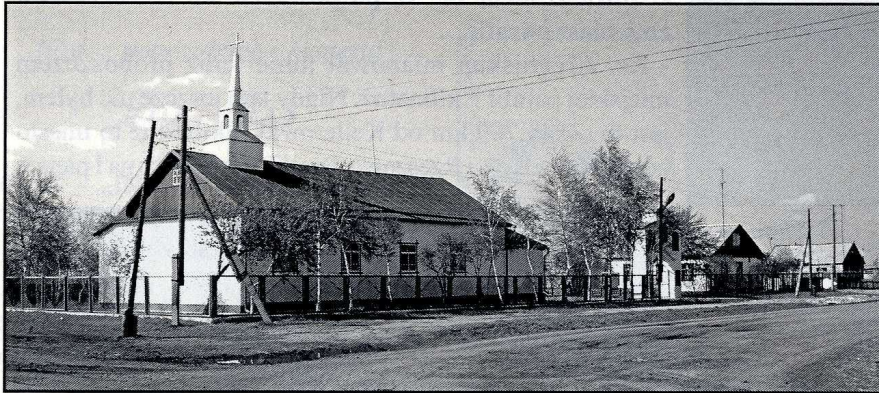
6.30 + Józef (greg.).
8.00 .....
9.00 – Msza św. w więzieniu - + Kazimierz (greg.).
9.30 + Kazimierz, Tekla, Jan.
11.00 za parafian.
12.30 Bierzmowanie.
16.00 + Norbert 8 r. śm.
17.00 Gorzkie Żale i zmiana tajemnic.
18.00 + Kazimierz Wołoszczak.

27 lutego: 20 rocznica śmierci Sługi Bożego Ks. Franciszka Blachnickiego -
+założyciela Ruchu Światło - Życie

Wśród Polaków na stepach Kazachstanu

z ks. Józefem Stawarskim, kolegą z rocznika święceń, o jego pracy w Kazachstanie, rozmawia ks. Tomasz Grzywna

Kościół w Kellerowce

- Proszę opowiedzieć o swoich pierwszych dniach w Kazachstanie

- Do Kazachstanu przyjechałem pod koniec października 2005 roku. Podróż trwała 4 doby, w końcu dojechałem do nowej stolicy kraju - Astany. Tam czekali na mnie ks. Piotr Pytlowany (znany mi wcześniej, pochodzący z Dydni) i diakon, którzy zawieźli mnie do parafii w Astanie. Następnie spotkałem się z ks. Abpem Tomaszem Peta, ordynariuszem diecezji. Na drugi dzień zostałem przez niego posłany do parafii Kokczetaw, gdzie pracuje ks. Jerzy Ziaja, pochodzący z Łańcuta w naszej przemyskiej archidiecezji. U niego byłem dwa miesiące poznając tamtejsze realia i ucząc się języka rosyjskiego. 15 stycznia 2006 roku ks. Arcybiskup mianował mnie administratorem parafii Kellerowka.

- Jak wyglądają realia życia w Kellerowce?

- Kellerowka to wiejska parafia położona 370 km na północ od stolicy, a 70 km. od miasta Kokczetaw. Było to kiedyś osiedle typu miejskiego i liczyło około 8 tysięcy ludzi. Dzisiaj, na skutek migracji za chlebem do Polski, Nie-

miec, Rosji, pozostało około 3-4 tysięcy. Struktura etniczna mieszkańców to mieszanka różnych narodowości: Kazachowie, Ukraińcy, Polacy, Niemcy.

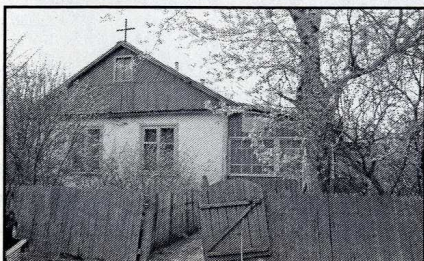

Przygotowania do Mszy św. w Gorkoje

Mszę św., katechezę, spowiedź, przygotowanie do chrztu.

- Jakie zajęcia ma ksiądz w zwykłe dni tygodnia?

- Codziennie jest różaniec w kościele lub w kaplicy u sióstr przed wystawionym Najświętszym Sakramentem. Codziennie też jest msza święta, a w trzy dni tygodnia dodatkowo na jednym z dojazdów. Na tych dojazdach katechizowałem wraz z siostrą oraz przygotowywaliśmy do sakramentów świętych. W Kellerowce katechezę prowadziły w każdą sobotę siostry. Średnio raz w miesiącu byłem w każdej z wiosek (w każdej z nich, oprócz jednej, są już przygotowane kaplice).

Kaplica w Komsomolskoje

Wyznają oni różne religie: islam, prawosławie, katolicyzm, luteranizm. Katolicy stanowią mniejszość w Kellerowce, na święta na Mszy św. było do 150 ludzi. Poza tym obsługiwałem inne miejscowości, których jest 12; np. Krasnokamienka, Litowocznoje, Lubimowka, Gorkoje i inne. Najdalej było do Komsomolskoje – zimą naokoło 60 km. W każdej prawie wiosce są katolicy, choć ich liczba wynosi zaledwie od 2 do 100 osób. Są to potomkowie Polaków zesłanych tam przed laty oraz Niemców czy Ukraińców. Przychodzą na modlitwę i Mszę św. także niektórzy prawosławni, albowiem nieraz mają bardzo daleko do swoich duszpastery, a chcą się z nami pomodlić.

W mojej parafii jest niewielki ko-

(C.d. na s. 8)

Prace polowe

(C.d. ze s. 7)

Siostry prowadzą też ochronkę dla dzieci. Poza tym zajmowałem się sprawami gospodarczymi

- Wiem, że jesteś „złotą rączką”, szczególnie w elektronice. Czy bardzo ci się to przydało?

- Tak, przydało się. Sam wymieniałem instalację elektryczną, paliłem w kotłowni póki nie było palacza. Założyłem stronę internetową parafii. Pomagałem także w remontach, szczególnie po pożarze domu sióstr.

- Czy możliwe jest w Kazachstanie, na tych ogromnych przestrzeniach, odwiedzanie innych księży?

Droga w bezkresną dal stepu

- Najbliżej miałem do ks. **Lucjana Pocalunia** (nasz był wikariusz – dop. ks. T.G.) w **Oziornoje** na zachód około 35 km. Widywaliśmy się średnio raz na tydzień. Sąsiadem od wschodniej strony był ks. **Jarosław** w miasteczku **Tajynsza** pochodzący z Poznania – odległość także 35 km. Na południe był to ks. **Jerzy Ziaja** w dużym mieście **Kokczetaw** – 75 km. Z północy księża redemptoryści oddaleni około 120 km. w **Pietropawłowsku**.

- Jakie są drogi w tej części Kazachstanu?

- Główne drogi są asfaltowe, o wiele bliżej do wiosek jest jednak jechać drogami polnymi. Ale moja Łada Niva (dar fundacji z Niemiec) spisywała się dobrze. Wkoło rozposcierają się stepy i pola uprawne z dobrymi urodzajnymi glebami.

- Z czego utrzymują się ludzie?

- Większość utrzymuje się z rolnictwa. Nie ma już kołchozów, są za to spółki rolne; pojedynczy rolnik nie ma szans się utrzymać, bo nie stać go na maszyny. Poza tym niektórzy ludzie pracują w mieście, w sklepach, w szpitalu. Przeciętna pensja wynosi w mieście 20-30.000 **tenge** (około 200-250 dolarów). Na wsi dużo mniej.

- Dowiedziałem się, że po powrocie do Kazachstanu zmieniasz parafię...

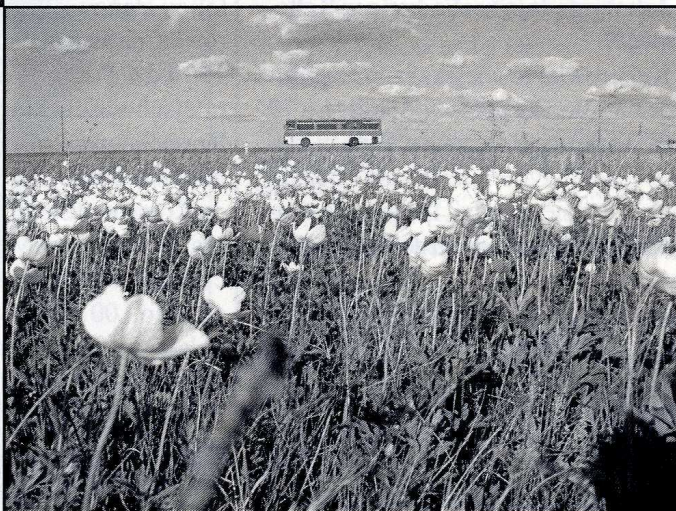
- Ks. Arcybiskup mianował mnie teraz proboszczem miejskiej parafii **Ekibastuz**. Nigdy tam jeszcze nie byłem, jest to około 700 km od Kellerowki. Ekibastuz to miasto górnicze wielkości Rzeszowa. Parafia ma kaplicę na I piętrze

Ks. Lucjan Pocaluń na tle kościoła w Oziornoje

plebanii przerobionej z domu prywatnego. Wiernych jest około 60 osób, poza tym jest jeszcze jeden dojazd. Za pół roku mają przyjechać tam siostry Nazaretanki. Mam nadzieję, że z Bożą pomocą uda mi się zorganizować duszpasterstwo, albowiem w ostatnich latach nie było tam księdza, dojeżdżali jedynie raz w miesiącu księża z Pawłodaru (około 150 km.) Na moje miejsce w Kellerowce przyszedł ks. **Mariusz Stawarz** (był wikariuszem w Sanoku Posadzie).

- Dziękuję za rozmowę i życzę wielu łask Bożych i wytrwałości w pracy misyjnej.

Kwiaty w stepie

Najważniejsze wydarzenia parafii Przemienienia Pańskiego, w Sanoku, na podstawie Ogłoszeń parafialnych z lat 1942 – 1967.

(C.d. z poprzedniego numeru)

ROK 1951

06.01 – „Dziś po południu o godz. Wpół do czwartej, tu w kościele parafialnym, będzie urządzona dla dzieci „godzina duszpasterska” na którą złoży się śpiewanie kolęd przy szopce, opowiadanie o narodzeniu P(ana) Jezusa, złożenie przez dzieci ofiary przy żłóbku, a na końcu błogosławieństwo Najśw. Sakramentem”.

28.01 – Informacja o przygotowaniu do święceń ks. Fryderyka Michalskiego.

02.02 – Pożegnanie żłóbka przez dzieci.

04.02 – Zarządzenie Ojca Św.: w Litanii do Matki Bożej po wezwaniu „Królowo bez zmyły pierworodnej poczęta”, umieścić wezwanie: „Królowo Wniebowzięta”.

11.02 – „Wysyłajcie Wasza młodzież ma nabożeństwo pasyjne i wy starsi swym uczestnictwem dawajcie młodym dobry przykład. Zwracamy się również do Was wszystkich z serdeczną prośbą, abyście na wynagrodzenie P(anu) Bogu za grzechy pijaństwa, zechcieli wstrzymać się w pierwszym i ostatnim tygodniu Wielkiego Postu od używania napojów alkoholowych”.

01.04 – „... najserdeczniej dziękujemy tym naszym parafiankom i parafianom, którzy zechcieli chodzić na próby śpiewu i przygotowali tak piękny chór na uroczystość rezurekcyjną, a w ten sposób swym śpiewem wychwalali Zmartwychwstałego Zbawiciela i przyczynili się do uświetnienia nabożeństwa w sobotę wieczorem i w niedzielę Wielkanocną. Niech wszystkim Bóg hojnie zapłaci”.

24.06 – „Rząd ogłosił Narodową Pożyczkę, która ma się przyczynić do szybszego rozwoju gospodarczego oraz odbudowy i rozbudowy naszego kraju. (...) Toteż i w tym wypadku zachęcamy Was do szlachetnego udziału w subskrypcji Narodowej Pożyczki”.

wej Pożyczki”.

01.07 – Prymicje ks. Fryderyka Michalskiego.

15.07 – „Dzieci do chrztu św. w niedzielę i święta proszę przynosić w godzinach od 8 do 9, następnie dopiero po Sumie, albo przed nieszporem i po nieszporem. Między godziną 9 a 12 nie należy dzieci do chrztu św. przynosić, ponieważ w tym godzinach kapłani nie mają czasu, oraz dlatego, że często dziecko krzyczy i przeszkadza w nabożeństwie i księdzu i wiemy”.

05.08 – „Już dziś ogłaszamy Wam, że 15 sierpnia uroczystość Matki Boskiej Zielnej, Wniebowzięcia N.M.P. tego roku będziemy obchodzili wyjątkowo uroczystość z powodu tego, że to święto będziemy obchodzili pierwszy raz po ogłoszeniu dogmatu o Wniebowzięciu, oraz jako święto dziękczynne za zbiory”.

12.08 – „Bardzo prosimy o kłosa zboża i kwiaty na przyozdobienie ołtarza na uroczystość Matki Boskiej Zielnej. Zboże zdobiące ołtarze zostaje jako ofiara dla kościoła, a wiązanki trzymane w rękach zabierają gospodarze do domów. Wyluszczone z nich ziarno, mieszają z ziarnem, które ma być siane w roli. Słomę pobłogosławioną mieszać z pokarmem dla bydła”.

09.09 – „Dom rodzinny jest więc Przy-

bytkiem Pańskim gdzie pobożni małżonkowie przyjmują, nauczają i wychowują dzieci w bojaźni Bożej dla ziemi i dla nieba. Ten wielki skarb otrzymany z ręki Boga, jakim są dzieci, niechaj rodzice strzegą przed towarzystwem niedowiarków i ludzi zepsutych. Do ich uświęcenia przyczynią się wspólne modlitwy rodziców z dziećmi i wszystkimi domownikami. Ich nauczaniu służyć mają nieodzowne w każdej rodzinie katolickiej książki, jak katechizm, Biblia, Pismo św., książki do nabożeństwa, żywoty świętych, oraz inne o treści religijnej, wreszcie czasopisma katolickie przez Kościół polecane. Przypominamy Wam rodzice te obowiązki Wasze względem Waszych dzieci, byście je mieli w swojej świadomości, sumiennie je wykonywali, by Wasze dzieci od Was rodzice uczyły się kochać Pana Boga i zachowywać Jego przykazania”.

30.09. – Zachęta, aby w rodzinach omawiać częstą różańca, jeśli nie można być w kościele na wspólnej modlitwie.

07.10 – „Dar ołtarza” dla biednych z okazji Tygodnia Miłosierdzia.

28.10 – Akt poświęcenia się Narodu Najświętszemu Sercu Jezusowemu. „Módlcie się, aby Najśw. Serce Jezusowe wzięło w opiekę nasz Naród

(C.d. na s. 10)

(C.d. ze s. 9)

i Boską Swą Miłością roznieciło w naszych sercach miłość Boga i bliźniego. Dziś po południu po nabożeństwie różańcowym będzie procesja eucharystyczna ku czci Najświętszego Serca P(ana) Jezusa”.

01.11 – „Dziś po południu rozpocznie się żałobne nabożeństwo za zmarłych o godz. w pół do trzeciej, nieszpory żałobne, kazanie i procesja na cmentarzu, jeśli pogoda będzie”.

Informacje o odpustach, zachęta do spowiedzi.

04.11 – „Módlcie się również do dusz czyśćcowych w Waszych różnych potrzebach, ponieważ dusze czyśćcowe bardzo chętnie i skutecznie przychodzą z pomocą, jak o tym świadczą liczne dowody”.

25.11- Ofiara na odbudowę kościołów Warszawy.

02.12 – „Kleryk Zygmunt Kowalik, tujejszy parafianin, ma wkrótce otrzymać wyższe święcenia kapłańskie, polecamy go Waszym modlitwom, aby był kapłanem według Serca Bożego”.

30.12 – „Uroczystość złożenia hołdu Bożej Dziecinie przez dziatwę i młodzież naszej parafii. Prosimy Was rodzice i starsze rodzeństwo, byście dopilnowali dzieci i wraz z dziećmi przyszli tu dziś na godz. 4 po południu, by kolędować Bożemu Dzieciątku w żłobie położonemu oraz pouczajcie dzieci Wasze, aby przyszły tu z darami do Pana Jezusa, a dzieci Wasze mogą złożyć takie dary: modlitwy, posłuszeństwo rodzicom, cierpliwość, pilność w pracy, grzeczność itp.”.

ROK 1952

02.03 – Poświęcenie głośników w ko-

ściele, „które będą ułatwiały każdemu z Was słuchanie słowa Bożego”.

16.01 – „W środę 19 marca uroczystość św. Józefa o godz. 8 rano będzie Msza św. śpiewana wraz z Litanią do św. Józefa przed ołtarzem Matki Boskiej, w którym u góry umieściliśmy nowy obraz św. Józefa”.

W 3 Niedzielę Wielkiego Postu, ks. Porębski ogłaszał: „... już teraz, w tym tygodniu, należy wzywać kapłana do chorego, by odprawił spowiedź i przyjął Komunię św. Wielkanocną, a nie odkładajcie tego na Wielki Tydzień lub na czas rekolekcji parafialnych, kiedy księży nie mają czasu. Co jakiś czas powtarza się zabobony zwyczaj rozpisywania kartek z modlitwami i poleceniem przepisywania tych modlitw 25 razy i rozesłania dalej. Takie postępowanie jest godne nagany, nie należy mu dawać posłuchu, łatwowiernych pouczać o niewłaściwości, należy zakazać kartki takie podawać dalej, należy je niszczyć, w ogólności potępić taką robotę, jako niezgodną z zasadami Wiary św. i przepisami Kościoła świętego, jest to bowiem maniactwo chorobliwej dewocji”.

20.04 – „Dużo wiernych naszej parafii, co korzystali z dyspensy postnej, złożyli datki i ofiary, które odesłano do Księdza Biskupa w Przemyślu. Lecz nie wszyscy, korzystający z dyspensy postnej złożyli ofiary, dlatego prosimy, byście pamiętali o obowiązku złożenia ofiary, chyba, że ktoś biedny i nie może złożyć ofiary, powinien odmówić nakazane pacierze, jak to jest ogłoszone u wejść do kościołów”.

27.04 – „Dzisiejsza składka na tacę przeznaczona jest dla Towarzystwa diecezjalnego „Dobrego Pasterza”,

które pomaga biednym kościołom i zaopatruje kaplice w konieczne przybory liturgiczne”.

25.05 - „W Zielone Świąta odpust w naszej parafii” (01.06).

08.06 – „Bardzo prosimy o zachowanie porządku w czasie procesji w uroczystość Bożego Ciała i przez całą oktawę, prosimy o ducha skupienia i adoracji oraz o podporządkowanie się przyjętym wszędzie w czasie takich procesji zarządzeniom. Szczególnie chodzi o dzieci, które sypia kwiatki. Dziećmi będą kierowały w czasie procesji zakonnice i będą dzieci prowadziły, a po procesji wszystkie dzieci wrócą do matek. Ażeby dzieci dobrze się orientowały o co chodzi i jak się mają zachować przy sypaniu kwiatków, zrobimy próbę w kościele jutro, we wtorek i we środę o godz. 5 po południu”.

25.06 – Zakończenie roku szkolnego. Msza święta z kazaniem.

06.07 – Prymicje ks. Zygmunta Kowalika.

20.07 – „Bardzo niebezpiecznym szkodnikiem jest stonka ziemniaczana, której w Polsce już kilka ognisk odkryto w tym roku. Dlatego każdy, kto ma możliwość tępienia tego owadu, niechaj czuwa i uwagę wyteży, by nie dopuścić do rozszerzenia się jego, zwłaszcza rolnicy niech stale pilnują i baczą, by uchronić pola ziemniaczane przed najściem stonki”.

31.08 – „Miejskie Ognisko Muzyczne w Sanoku ogłasza wpisy na rok szkolny 1952/53”.

12.10 – Każdego roku, o wiele wcześniej, jak w ostatnią niedzielę października, apelował ks. Porębski o pamięć dla Zmarłych wypisywanych w tzw. wypominkach.

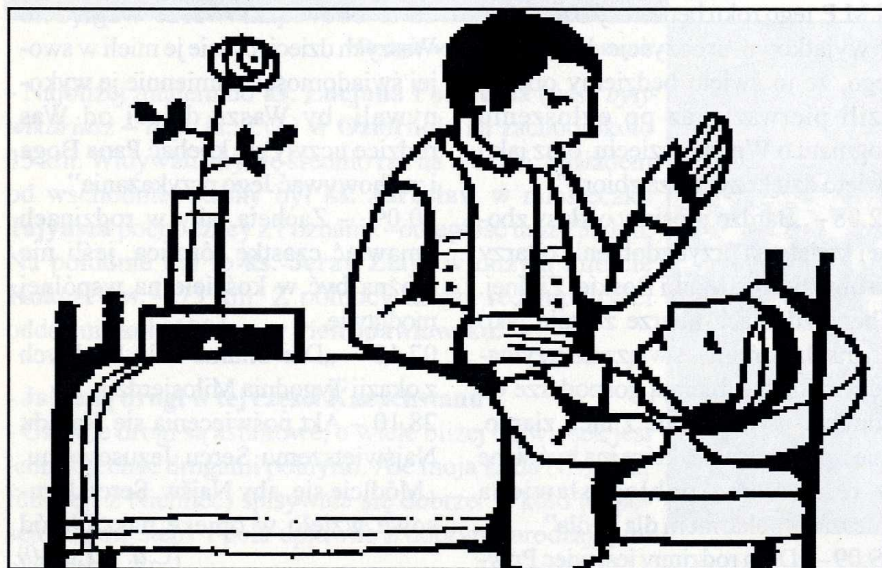
01.11 – Uroczystość Wszystkich Świętych w tamtych latach wyglądała zupełnie inaczej od strony liturgicznej, jak przeżywamy to obecnie. Nie ma np. nabożeństwa żałobnego z katafalkiem, jak każdego roku ogłaszał ówczesny ks. Proboszcz.

30.11 – 1 Niedziela Adwentu – roraty każdego roku były odprowadzane o godzinie 6:30, stąd tak trudno przychodzić obecnie na godzinę 6:00. To już tradycja mocno zakorzeniona.

07.12 – Początek głoszenia kazań katechizmowych. Akcent na wychowanie religijne w rodzinie.

(C.d.n.)

Ks. Andrzej Skiba

Patron dzieł dobroczynnych

(C.d. z poprzedniego numeru)

Poświęcenie Figury Matki Bożej Fatimskiej

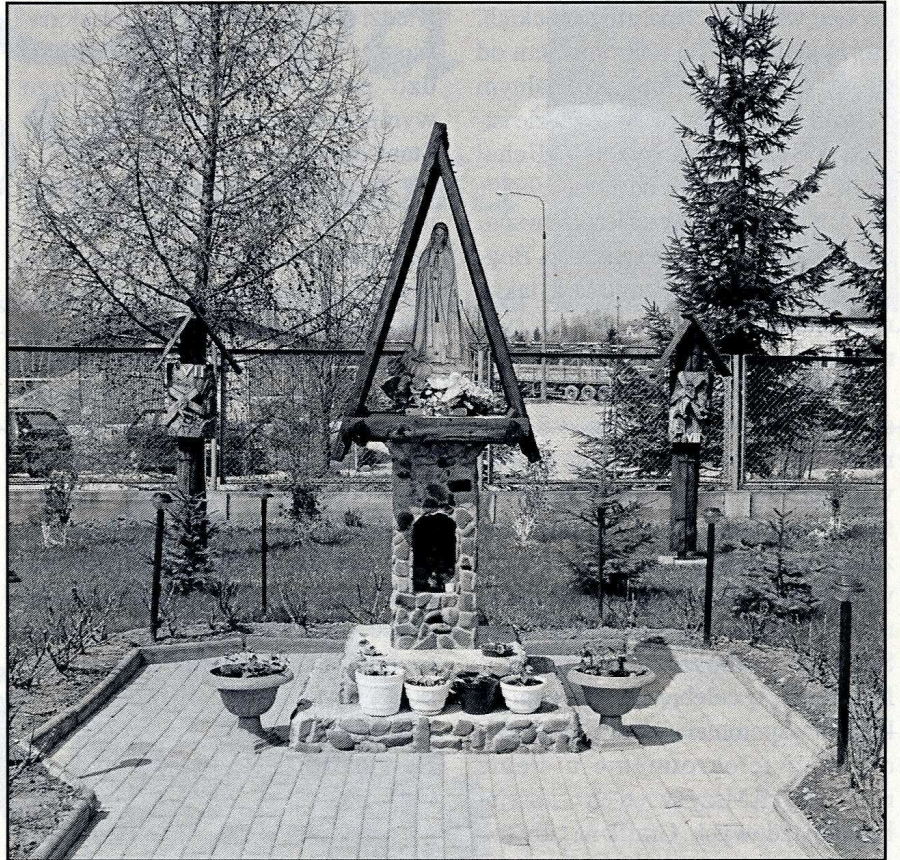
Ważnym przejawem troski o estetykę budynku czy obejścia jest odpowiednie urządzenie ogrodu. Oto 13 października 1997 roku, w rocznicę ostatniego objawienia się Matki Bożej w Fatimie, ks. prałat Bronisław Żołnierczyk poświęcił Figurkę Matki Bożej Fatimskiej, która została umieszczona po prawej stronie Schroniska, na wprost wejścia. W uroczystości wzięli udział mieszkańcy Schroniska, burmistrz p. Edward Olejko oraz członkowie Zarządu, w tym ks. Michał Drabicki.

Przy tej kapliczce w miesiącu maju gromadzą się mieszkańcy Schroniska „na swoje spotkanie z najlepszą Matką i Opiekunką, Jej zawierzając w kornej modlitwie wszelkie troski i małe radości dnia codziennego. *Matko pociesz, bo płaczemy. Matko prowadź, bo zginiemy* - tą inwokacją kończy swoje refleksje kronikarz Towarzystwa.

Była to uroczystość bardzo podniosła, bo uczestniczyli w niej prezesi Kół Towarzystwa Świętego Brata Alberta z Rzeszowa, Przemyśla, Łańcuta, Jarosławia, Gorzyc Tarnobrzeskich, Mielca, Stalowej Woli, Krosna, Sanoka i Dynowa. Trzeba także powiedzieć, że było to połączone ze statutowym zebraniem Oddziału.

Stacje Drogi krzyżowej

Na sześćdziesiąt lat istnienia Schroniska – Środa Popielcowa 1999 roku - obok uroczystej Mszy świętej koncelebrowanej przez księży: F. Kwaśnego, A. Sudoła, A. Skibę, J. Klicha i M. Drabickiego, który przybył z Błażowej, gdzie jest proboszczem, uczestniczyło 62 mieszkańców domu oraz zaproszeni goście: starosta powiatu Edward Olejko, lekarz psychiatra Aleksandra Orzech, przewodniczący komisji Zdrowia, Rodziny i Polityki Socjalnej w Radzie Powiatu lekarz Z. Żyłka, członek Zarządu Rady Powiatu Bronisław Kielar, a także członkowie Towarzy-

stwa: E. Bacza, M. Glazer, A. Pęczak – kierownik Domu Opieki Społecznej oraz opiekunowie W. Chęć i G. Brukwicki. Pani Prezes była chora. Znacznym wydarzeniem był wieczór poezji sanoczanina, Zdzisława Kota, który jako artysta rzeźbiarz i poeta, znalazł się w Schronisku w Rzeszowie. Swoim kolegom, bezdomnym, dedykował wiersz pt. „Ciężki krzyż”:

„Ciężki los – krzyż
przewiesił Pan
dla odrzuconych
do społecznej znieczulicy
z większą mniejszą winą
wyrok wydali
sami sobie
pograżając się
w mokradłach alkoholizmu
fantazji – lemieszka nikotyny
upadając podnoszą się
brnąc nową drogą
Albertyńskiej przemiany
na czysty ekran życia
z wiarą, że i ich
przyjmie społeczeństwo...?”

W doroczne święto patrona bezdomnych, św. Brata Alberta, w dniu 17 czerwca 1999 roku, ów poeta złożył obietnicę wyrzeźbienia 14 stacji Dro-

gi krzyżowej, które staną przed budynkiem Schroniska. Jerzy Tympalski, szef sanockiej delegatury NSZZ „Solidarność” ofiarował zaś drzewo lipowe. Wkrótce te zamierzenia miały się spełnić¹. Poświęcenia stacji *Drogi krzyżowej* dokonał ks. bp Bolesław Taboriski, w dniu 15.09.2001 roku.

Uroczystość ta została zauważona w prasie lokalnej artykułem (ks), „Ludzie bezdomni”, jaki ukazał się w „Tygodniku Sanockim” (bez podanej daty). Pod zdjęciami dokumentującymi tę uroczystość widnieje motto z poezji ks. Jana Twardowskiego: „Wiele naokoło nas cierpienia, o ile jednak byłoby go mniej, gdybyśmy umieli rozdawać miłość, uśmiech, życzliwość”.

Życie religijne w Schronisku – Domu Inwalidy Bezdomnego

Życie religijne mieszkańców Schroniska posiada pewne stałe ramy, które w ciągu tych piętnastu lat zostały wprowadzone. Bieg tego życia toczy się zgodnie z okresem roku kościelnego, choć nie brak tu odreb-

(C.d. na s. 12)

(C.d. ze s. 11)

nych spotkań związanych ze specyfiką tego miejsca. Każdego roku Zarząd zatwierdza plan pracy duszpasterskiej. Za realizację tego planu odpowiadali kapłani wszystkich parafii sanockich, którzy opiekują się Schroniskiem od strony duchowej. Odpowiedzialnym za stronę religijną w pierwszej fazie istnienia Schroniska był ks. Michał Drabicki, a później, od roku 1999 – ks. Andrzej Skiba. Trzeba także wspomnieć kierownika Schroniska, p. Bogdana Ślusarza, opiekunów, a także mieszkańców Schroniska, w tym nieżyjącego już Waldemara Dyląga.

W każdą niedzielę, święta i uroczystości, a także w każdą środę, w Schronisku jest odprowadzana Msza święta, w której obok mieszkańców Schroniska uczestniczą także sąsiedzi czy zaproszeni goście. Eucharystię sprawują kapłani miasta dzieląc się dyżurami. Po śmierci ks. prałata Antoniego Szypuły, proboszcza w Sanoku – Dąbrówce, w celebrę nie włączają się kapłani wspomnianej parafii ze względu na zwielokrotnienie u siebie niedzielnych Mszy świętych w kościołach dojazdowych. Grafiki na cały rok opracowuje ks. Stanisław Ruszała, proboszcz z Olchowiec.

Każdego roku, z okazji otwarcia Schroniska, najczęściej około 17 lutego, celebrowana jest Msza święta, aby przypominać początki tego dzieła, a także nabierać wrażliwości na potrzeby ludzi biednych. Każda rocznica uczy wrażliwości, otwiera głębokie pokłady dobroci, czasem mąci tzw. „święty” spokój.

Mieszkańcy Schroniska kultywują także nie tylko codzienne modlitwy, ale i te związane z rokiem liturgicznym. W okresie Wielkiego Postu śpiewają *Gorzkie Żale* i uczestniczą w nabożeństwie *Drogi krzyżowej*. W maju gromadzą się przy kapliczce odmawiając *Litanie do Matki Bożej*, w październiku gromadzą się na nabożeństwach różańcowych, zaś w listopadzie na modlitwach za zmarłych.

Każdego roku, tak w okresie Adwentu, jak i Wielkiego Postu, organizowane są rekolekcje czy choćby skrócone nauki wygłaszane podczas Mszy świętych, podprowadzające do spowiedzi świętej. Niektórzy z pensjonariuszy przeżywają te rekolekcje bardzo poważnie, głęboko, czego wyrazem może być osobista refleksja Stanisława Jargosza, który pisze:

„Przed kilkanaście laty, właśnie w Sanockim Przytułku, Bóg rozpoczął proces otwierania mi oczu i uszu. Teraz szybko i jasno postrzegam, jakim jestem, równie szybko i wyraźnie postrzegam kto jest jakim typem. Postrzegam też zło tkwiące w ludziach, widzę także konsekwencje głupich decyzji. Powyższe zjawiska są dla mnie przykre i bolesne. Przyjemność i radość sprawia mi poznawanie osób mądrych i przyjaznych ludziom i przyrodzie. Ale takich chwil jest za mało. Ponieważ mądrość – dobroć jest niepospolitą cechą ludzi, to właśnie dlatego jest skarbem.

Rekolekcje:

Re – retrospekcje – przypomnienie, wspomnienie

- refleksje - rozmyślanie, połączone z analizą

Ko – kościelne: moralność chrześcijanina

Le – lekcje: nauczanie, uczenie się.

Rekolekcje: ćwiczenia duchowe, w celu odnowy życia wewnętrznego i przygotowania się do spowiedzi. Jest to poruszenie spowiedzi.

(...).

Utwierdziłem się w przekonaniu, że obrałem najlepszą drogę: z Panem Bogiem, ponieważ wyłącznie On sprawia, że chcę się doskonalić, także w moralności chrześcijanina. Ta chęć powodowana jest przez Niego i sprawia, że coraz mniej odczuwam trudność uczenia się tego. Uczę się miłosierdzia – pełnej miłości i troskliwości o: kontakty z Bogiem siebie inne osoby.

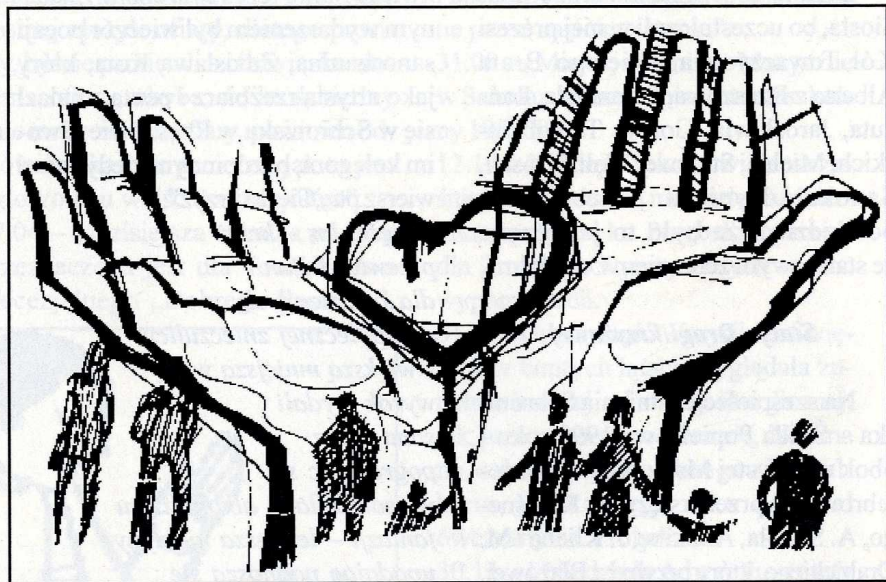
Dla mnie jest to sztuka najtrudniejsza, a więc najcenniejsza. Łatwiej jest mi wybaczać, zwłaszcza wtedy gdy rozumiem postępowanie innej osoby. Pomimo różnych trudności i kłopotów dotyczących mojej sytuacji oraz realizacji moich celów życiowych coraz częściej osiągam RADOŚĆ – ZADOWOLENIE”.

Obok rekolekcji organizowane były także dni skupienia.

(C.d.n.)

Ks. Andrzej Skiba

1 (ks), Z wizytą u Alberta”, w” „Tygodnik Sanocki”, bez daty, numeru i strony.

Redaguje zespół: ks. Andrzej Skiba, ks. Tomasz Grzywna.

Korekta: Redakcja.

Redaktor techniczny: Stanisław Rocha.

Adres redakcji: ul. Grzegorza 5, 38-500 Sanok.

Wydawca: Parafia Przemienienia Pańskiego w Sanoku **Tel:** 0 13 463 19 98.

Druk: www.drukpiast.com

**Góra
Przemienienia**

Tygodnik parafii Przemienienia Pańskiego w Sanoku